

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра французької та іспанської філологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету іноземних мов
доц. Любомир БОРАКОВСЬКИЙ

_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«Видатні французькі лінгвісти»,

що викладається в межах

ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно)»

другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів

зі спеціальності **035 Філологія**

за спеціалізацією **035.055 Романські мови та літератури**

(переклад включно), перша – французька

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма освітньої компоненти «**Видатні французькі лінгвісти**» складена на 2023-2024 навчальний рік.

Розробник: доцент кафедри французької та іспанської філології, кандидат філологічних наук **Мандзак І.А.**

Робоча програма **затверджена** на засіданні кафедри французької та іспанської філології 27 червня 2023 р. Протокол № 9.

Завідувач кафедри
французької та іспанської філології

доц. Піскозуб З.Ф.

1. Опис освітньої компоненти

«Видатні французькі лінгвісти»

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика освітньої компоненти		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,5 в 1 семестрі 2-го курсу	Галузь знань: <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр, назва)	Вибіркова		
Модулів – 2	Спеціальність: <u>035 Філологія</u>	<i>Рік підготовки:</i>		
Змістових модулів – 2	Спеціалізація «035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»	2-й магістри	-	
Курсова робота -		<i>Семестр</i>		
Загальна кількість годин – 105 год.		1-й	-	
		<i>Лекції</i>		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. в 1 семестрі, самостійної роботи студента 4,5 год. в 1 семестрі	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	21 год.	-	
		<i>Практичні, семінарські</i>		
		14 год.	-	
		<i>Контрольні(модульні) роботи</i>		
		2	-	
		<i>Самостійна робота</i>		
		70 год.		
		ІНДЗ:		
Вид контролю: Модульні контрольні роботи, залік				

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Мета: курс «Видатні французькі лінгвісти» спрямований на формування у Магістрів 2-го курсу французької філології умінь аналізувати (опрацьовувати) уривки наукових праць видатних французьких лінгвістів, а також передбачає ознайомлення з їхньою науковою та життєвою діяльністю.

Завдання: орієнтуватися в підходах до дослідження наукових праць (уривків праць, наукових статей) за основними ознаками термінологічного корпусу, якими оперують ті чи інші науковці представники різних наукових шкіл чи течій.

У результаті вивчення цього освітньої компоненти студент повинен

знати:

- головний термінологічний вокабуляр для аналізу наукової праці;
- засоби, за допомогою яких науковець творить наукову складову його твору;

- наукові зацікавлення та належність того чи іншого французького лінгвіста до певних наукових шкіл та течій;

Уміти:

- аналізувати різні наукові тексти (праці) за термінологічними ознаками;
- переказувати зміст прочитаного уривку наукової праці (статті) широко використовуючи термінологічний вокабуляр;
- написати реферат на вибрану тему з матеріалу курсу.
- застосовувати набуті знання у процесі аналітичної і критичної інтерпретації наукових текстів.

Освітня компонента передбачає формування у здобувача вищої освіти наступних загальних та фахових компетентностей, визначених освітньою програмою:

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен досягти наступних програмних результатів навчання визначених освітньою програмою:

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати й узагальнювати на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній науці.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вибіркова освітня компонента «Видатні французькі лінгвісти» актуалізує та поглиблює знання, набуті з курсів, передбачених навчальними планами (лексикологія, граматики, стилістика, тощо) та дає змогу включити набутий студентами інформаційний досвід у систему нового знання.

3. Програма освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Основні теорії та направленість сучасного французького мовознавства.

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Видатні французькі лінгвісти». Методи і прийоми дослідження наукових текстів у французькому мовознавстві.

Тема 2. Лінгвістична термінологія та особливості їх використання в наукових текстах залежно від наукових уподобань мовознавців та направлень у лінгвістиці.

Тема 3. Читкість інформації у науковому творі та вибір лінгво-термінології.

Змістовий модуль 2. Видатні французькі лінгвісти: творчий шлях та основні наукові доробки.

Тема 4. Життєвий та творчий шлях Ф. де Соссюра (Ferdinand de Saussure). Історія його лінгвістичної концепції.

Тема 5. Життєвий та творчий шлях А. Доза (Albert Dauzat). Визначення слова та його значення у праці *La vie du langage*.

Тема 6. Поняття слова у праці Ш. Баллі (Charles Bally) *Linguistique générale et linguistique française*.

Р. Жоржен (René GeorGIN): Функції слова в реченні (праця *Difficultés et finesse de notre langue*).

А. Мейє (Antoine Meillet): Причини зміни значення слова (праця *Linguistique historique et linguistique générale*).

Тема 7. Шарль Брюно та Фердинанд Брюно (Charles Bruneau, Ferdinand Brunot): наукова співпраця двох знаменитих французьких лінгвістів.

М. Коєн (Marcel Cohen): автор знаменитих статей під назвою *Regards sur la langue française*.

А. Дарместетер (Arsène Darmesteter), французький лексикограф, який започаткував роботу над словником *Dictionnaire générale de la langue française*

Тема 8. Ж. Дюбуа (Jean Dubois) – лексикограф. Загальний огляд його праць.

Ж. Гугенем (Georges Gougenheim), автор праць про граматику та лексику (*Les mots français dans l'histoire et la vie*).

Творчий шлях та співпраця двох сучасних французьких лінгвістів – Е. Пішона та Ж. Дамуретта (Edouard Pichon, Jacques Damourette).

Тема 9. П. Робер (Paul Robert) – автор 6-ти томів *Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*.

П. Гіро (Pierre Guiraud), лінгвіст, наукові дослідження якого численні та різноманітні. Короткий огляд.

Тема 10. Творчий шлях та співпраця двох сучасних французьких лінгвістів – Ж. Марузо та А. Міттеран (Jules Marouzeau, Henri Mitterand).

Ж. Маторе (Georges Matoré): коротка характеристика його наукової праці *Méthode en lexicologie*.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього о	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7-й семестр												
Змістовий модуль 1. Основні теорії та направленість сучасного французького мовознавства.												
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Видатні французькі лінгвісти». Методи і прийоми	15	3				4						

дослідження наукових текстів у французькому мовознавстві.												
Тема 2. Лінгвістична термінологія та особливості їх використання в наукових текстах залежно від наукових уподобань мовознавців та напрямлень у лінгвіст	15	2	2			4						
Тема 3. Чіткість інформації у науковому творі та вибір лінгво-термінології.	17	2	2			4						
Разом – зм. модуль 1	23	7	4			12						
Змістовий модуль 2. Видатні французькі лінгвісти: творчий шлях та основні наукові доробки.												
Тема 4. -Життєвий та творчий шлях Ф. де Соссюра (Ferdinand de Saussure). Історія його лінгвістичної концепції. -Життєвий та творчий шлях А. Доза (Albert Dauzat). Визначення слова та його значення у праці <i>La vie du langage</i> . -Ж. Дюбуа (Jean Dubois) – лексикограф. Загальний огляд його праць. -Ж. Гугенем (Georges Gougenheim), автор праць про граматику та лексику (<i>Les mots français dans l'histoire et la vie</i>).	31	5	4			22						

<p>-Творчий шлях та співпраця двох сучасних французьких лінгвістів – Е. Пішона та Ж. Дамуретта (Edouard Pichon, Jacques Damourette).</p> <p>-П. Робер (Paul Robert) – автор 6-ти томів <i>Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française</i>.</p> <p>-П. Гіро (Pierre Guiraud), лінгвіст, наукові дослідження якого численні та різноманітні. Короткий огляд.</p> <p>-Творчий шлях та співпраця двох сучасних французьких лінгвістів – Ж. Марузо та А. Міттеран (Jules Marouzeau, Henri Mitterand).</p> <p>-Ж. Маторе (Georges Matoré) : коротка характеристика його наукової праці <i>Méthode en lexicologie</i> .</p>												
<p>Тема 5.</p> <p>-Поняття слова у праці Ш. Баллі (Charles Bally) <i>Linguistique générale et linguistique française</i>.</p> <p>-Р. Жоржен (René GeorGIN): Функції слова в реченні (праця <i>Difficultés et finesse de notre langue</i>).</p> <p>-А. Меїє (Antoine</p>	31	5	4			22						

<p>Meillet): Причини зміни значення слова (праця <i>Linguistique historique et linguistique générale</i>).</p> <p>-Шарль Брюно та Фердинанд Брюно (Charles Bruneau, Ferdinand Brunot): наукова співпраця двох знаменитих французьких лінгвістів.</p> <p>-М. Коен (Marcel Cohen): автор знаменитих статей під назвою <i>Regards sur la langue française</i>.</p> <p>-А. Дарместетер (Arsène Darmesteter), французький лексикограф, який започаткував роботу над словником <i>Dictionnaire générale de la langue française</i></p>												
<p>Тема 6.</p> <p>-Ж. Дюбуа (Jean Dubois) – лексикограф. Загальний огляд його праць.</p> <p>-Ж. Гугенем (Georges Gougenheim), автор праць про граматику та лексику (<i>Les mots français dans l'histoire et la vie</i>).</p> <p>-Творчий шлях та співпраця двох сучасних французьких лінгвістів – Е. Пішона та Ж. Дамуретта (Edouard Pichon, Jacques Damourette).</p>	20	4	2			14						

-П. Робер (Paul Robert) – автор 6-ти томів <i>Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française</i> . -П. Гіро (Pierre Guiraud), лінгвіст, наукові дослідження якого численні та різноманітні. Короткий огляд. -Творчий шлях та співпраця двох сучасних французьких лінгвістів – Ж. Марузо та А. Мітгеран (Jules Marouzeau, Henri Mitterand). -Ж. Маторе (Georges Matoré) : коротка характеристика його наукової праці <i>Méthode en lexicologie</i> .												
Разом – зм.модуль 2	82	14	10			58						
Разом	105	21	14			70						

5. Методи контролю

Контроль виконання навчального плану проводиться методом модульного тестування, оцінювання письмових робіт, виступів і відповідей на практичних заняттях. У кінці семестру проводиться письмово-усний (комбінований) залік. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4- бальній системі (“5”, “4”, “3”, “2”). Критерії такого оцінювання подані в таблиці далі (1 – № п/п; 2 – види навчальної діяльності; 3 – оцінка; 4 – критерії оцінки).

1	2	3	4
	Аудиторна робота	5	Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання): рівень розуміння мовлення – 90-100%. Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо): повна відповідність висловлювання темі; логічна побудова мовлення; та розкриття теми; вживаність різноманітних мовних засобів, відповідність обсягу висловлювання вимогам програми. Переклад: адекватний усний та письмовий переклад на рівні речення і тексту. Володіння фонетичним, лексичним і

			граматичним матеріалом курсу в повному обсязі (90-100%).
		4	Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання): рівень розуміння мовлення – 75-89%. Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо): повна відповідність висловлювання темі; логічна побудова мовлення; та розкриття теми; вживаність різноманітних мовних засобів, дещо менший обсяг висловлювання. Переклад: адекватний усний та письмовий переклад на рівні речення і тексту. Володіння фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом курсу в повному обсязі 75-89%; наявність мовних помилок (3-5 на 1,5- 2 ст. у писемному та 3-5 в усному мовленні).
1	2	3	4
		3	Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання): рівень розуміння мовлення – 50-74%. Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо): відповідність висловлювання темі та логічна побудова висловлювання, але неповне розкриття теми й вживаність одноманітних мовних засобів, мінімально достатній обсяг висловлювання вимогам програми. Темп мовлення та швидкість реакцій сповільнені. Переклад: некоректне вживання лексикограматичних і фонетичних одиниць та структур, неповна відповідність змісту вихідного тексту і його перекладу. Володіння фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом курсу в повному обсязі 50-74%; наявність мовних помилок.
		2	Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання): рівень розуміння мовлення – нижче 50%. Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо): неповна відповідність висловлювання темі; відсутність логічності в побудові мовлення; нерозкриття теми; обмеженість уживаності мовних засобів, обсяг висловлювання недостатній. Переклад: неадекватність перекладу й невідповідність вихідного тексту і його перекладу. Темп мовлення та швидкість реакції сповільнені. Володіння фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом курсу в обсязі нижче 50%; наявність значної кількості мовних помилок.
2	Самостійна робота	5	90-100% виконаних робіт
		4	75-89% виконаних робіт
		3	50-74% виконаних робіт
		2	Менше 50% виконаних робіт
3	Модульна контрольна робота	5	90-100% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		4	75-89% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		3	50-74% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		2	Менше 50% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи

6. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни у семестрі, що закінчується заліком, становить 100 балів. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

Підсумкова максимальна кількість балів 100

Бали нараховуються за таким співвідношенням:

Види роботи та кількість балів (максимальна) :

● практичні заняття (тематична презентація)	25 балів
● участь у тематичних дискусіях та коментарях	10 балів
● самостійна робота	15 балів
● підсумкова письмова робота	50 балів
Підсумкова максимальна кількість балів:	100 балів.

При оформленні документів за залікову/екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Залік виставляється за результатами семестрового оцінювання.

Практичні заняття: Студенти підготують для презентації уривок з художнього тексту французької літератури (літературна течія і жанр – за вибором студента) з урахуванням вивчених особливостей (лексичних, синтаксичних, структурних, семантичних та стилістичних).

Письмові роботи: Студенти виконають дві модульних письмових роботи (тести, розгорнуте пояснення питання).

Самостійна робота: Студенти опрацюють питання, внесені до переліку самостійного опрацювання, і представлять їх письмово або з презентацією.

Академічна добросовісність: очікується, що роботи студентів будуть втіленням їхнього оригінального задуму чи міркувань. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання у роботу інших студентів становлять, але не вичерпують список прикладів можливої академічної недобросовісності. Виявлення академічної недобросовісності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату чи обману.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують усі практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література: уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання інших джерел, яких немає у списку рекомендованих

Політика виставлення балів: Враховуються бали набрані при поточному оцінюванні, самостійній роботі та бали підсумкового оцінювання. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність протягом практичних занять. Недопустимими є пропуски та запізнення на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням, списування та плагіат, невчасне виконання поставленого завдання і т.ін. Жодні форми порушення академічної добросовісності не толеруються.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	дуже добре	Добре	
71-80	C	добре		
61-70	D	задовільно	Задовільно	
51-60	E	достатньо		
0- 50	FX	незадовільно	Незадовільно	Незараховано
0	F	незадовільно	Незадовільно	Незараховано

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

7. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій, матеріали та завдання для практичних робіт.
2. Рекомендації щодо методів і способів аналізу тексту за вивченими критеріями з використанням базової і допоміжної літератури.
3. Робоча програма і Силабус курсу.

8. Рекомендована література

Базова література

1. Mandzak I.A. Personnages et événements célèbres de l'histoire de France. – Л.: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. – 138 з. (стор. 124- 128: Les principaux linguistes français et revues linguistiques).
2. Maingueneau D. Manuel de linguistique pour les textes littéraires. Paris : Armand Colin, 2020. – 394 р.
3. Baylon Christian, Fabre Paul. Initiation à la linguistique. – P. : Éditions Fernand Nathan, 2018. – 235 р.
4. Larousse. Dictionnaire général pour la maîtrise de la langue française, la culture classique et contemporaine. – P. : Larousse, 1998. – 1700 р.

Допоміжна

5. Dubois Jean et 5aa. Dictionnaire de linguistique. – P. : Librairie Larousse, 1993. – 516 р.
6. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. – Л.: ВШ, 1995. – 360 с.
7. Chevalier Jean-Claude et 3aa. Grammaire Larousse du français contemporain. – P. : Larousse, 1997. – 495 р. (стор. 469-475).

8. Gaiffe Félix et 5aa. Grammaire Larousse du XX -e s. – P. : Larousse, s.d. – 476 p. (les pages 469-476).

СЛОВНИКИ

9. Dictionnaire Le Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. 1992.

10. Larousse. Dictionnaire usuel. 40000 mots : noms communs et noms propres. – P. : Larousse, 1991.

INTERNET ресурси :

<https://alf.ass-web.com>

<https://fr.m.wikipedia.org>

<https://www.universalis.fr> (les linguistes)

<https://www.jesuismort.com> (les linguistes)

Уклав: _____ доц. **Мандзак І.А.**